

Åländska daghemsbarns tankar om vägtrafiken på Åland

Innehåll:

TEMA 1: RESA I BIL

Information till vuxna
Barns tankar och förslag
De vuxnas förslag

TEMA 2: CYKELTUR

Information till vuxna
Barns tankar och förslag
De vuxnas förslag

TEMA 3: HÖSTPROMENAD

Information till vuxna
Barns tankar och förslag
De vuxnas förslag

Inledning

Barn har rätt att ta sig runt på ett bra och trafiksäkert sätt, t.ex. till daghem och fritidsaktiviteter eller träffa kompisar och släktingar. För att de vuxna, som bestämmer, bättre ska förstå vad barn behöver för att vara trygga och säkra i trafiken så frågade de barn om deras tankar och åsikter. Barn har rätt att berätta vad de tycker när det gäller frågor som rör dem.

För ett tag sedan pratade ni om hur barn ska kunna röra sig tryggt och säkert i trafiken. Ni gav även förslag på hur barn ska kunna röra sig säkert till de som bestämmer om hur trafiken ska fungera.

De vuxna som bestämmer har läst era svar och vill tacka för alla era viktiga tankar och förslag! Här finns både era tankar och de vuxnas svar till er om vad som redan finns med i trafikreglerna och vad de vill ska finnas med.

TEMA: RESA I BIL

Information till vuxna

Om ni läste eller lyssnade på Trafikskyddets berättelse om "Familjen Harelunds resa till köpcentret" kan du kort återberätta till barnen vad berättelsen handlade om.

Du hittar Familjen Harelunds resa till köpcentret som [text](#) eller på [Youtube](#).

Barn ska sitta still, ha bilbälte, inte störa.

- Äländska barn om vad som är viktigt när man reser i bil.

Min mamma och pappa brukar fråga oss om bilbälte.

Jag spänner fast mig själv.

BARNAS TANKAR

Ni lyfte fram att det som är viktigt för er när ni reser i bil är att sitta still, att ha bilbälte och bilstol eller kudde samt att inte störa den vuxna som kör.

DE VUXNAS FÖRSLAG

De vuxna som bestämmer vill att barn som är kortare än 135 cm alltid ska sitta i en bilstol eller på kudde när ni åker i bil. Era vuxna och den som kör bil ska se till att ni alltid använder bilbälte eller bilkudde när ni åker bil.

De vuxna vill ändra den regeln som gäller idag att barn får åka korta sträckor i en taxibil utan att sitta i en bilbarnstol.

Bild: Trafikskyddet

Man får inte titta på mobilen när man kör, utan prata med hörlurar.

Det är okej att titta på mobilen när man åker buss, inte när man kör bil

Vuxna ska köra långsamt, följa reglerna och inte titta på mobilen.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man reser i bil.

BARNES TANKAR

Ni tycker att det är viktigt att vuxna inte tittar på mobilen när de kör.

BARNES TANKAR

Ni tycker också att vuxna ska köra långsamt, titta åt båda håll innan de kör och inte köra på cykelbanor och att det är viktigt att vuxna håller sig till reglerna så inga olyckor sker.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Enligt reglerna på Åland får vuxna aldrig ha mobilen i handen när de kör bil.

De ska också anpassa sin hastighet till vädret, om det är halt ute och hålla avstånd till bilen framför. De måste också se åt båda håll för att se om de kan köra ut. De får heller inte köra på cykelbanor men ibland så måste man använda t.ex. små traktorer för att röja undan snön eller sopa bort gruset.

Om en förare bryter mot vissa regler i trafiken kan denne få böter och ibland till och med fängelse.

TEMA: CYKELTUR

Information till vuxna

Om ni läste eller lyssnade på Trafikskyddets berättelse om "Lelles cykeltur" kan du kort återberätta till barnen vad berättelsen handlade om.

Du hittar Lelles cykeltur som [text](#) eller på [Youtube](#).

Det är viktigt att ha hjälm.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man cyklar.

BARNAS TANKAR

Ni sa att det är viktigt att ha hjälm när man cyklar. Några tyckte att man även ska ha armbågsskydd och knäskydd. Ni lyfte också fram att hjälmen är viktig när man åker skateboard eller annat. Några av er tyckte att det ska vara lag på cykelhjälm, både för barn och vuxna, och några att det ska vara lag på att barn ska ha cykelhjälm.

Bild: Trafikskyddet

DE VUXNAS FÖRSLAG

De vuxna som bestämmer vill att både vuxna och barn ska ha cykelhjälm när de cyklar, men också när de kör t.ex. elsparkcykel. Om ungdomar eller vuxna skjutsar barn på cykel måste de se till att barnet har cykelhjälm. Annars kan den som skjutsar få böter.

Enligt reglerna behöver man inte ha armbågsskydd och knäskydd, men de kan vara bra att ha för att skydda armbågar och knän. Hjälmen är också viktig när man åker skateboard, precis som ni sa, men enligt reglerna är det familjen själv som får bestämma om man ska ha hjälm när man åker skateboard.

Båda händerna på styret. Lampor, reflexer och ringklocka. Cykla långsamt.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man cyklar.

BARNNS TANKAR

Ni lyfte fram att man inte får titta eller prata i mobiltelefonen om man cyklar och båda händerna ska vara på styret.

BARNNS TANKAR

Ni lyfte fram att en cykel ska ha reflexer, lampor och en ringklocka.

BARNNS TANKAR

Ni tycker också att man ska cykla långsamt så att man inte cyklar in i någonting.

Man måste fråga mamma eller pappa om man får cykla till en kompis.

Jag får cykla själv till mormor för hon bor så nära och där åker inga bilar

DE VUXNAS FÖRSLAG

De vuxna som bestämmer vill också att det ska stå i lagen att den som cyklar eller kör ett annat lätt elfordon inte får använda mobil eller annan teknisk apparat om det stör cyklandet.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Det gäller redan idag men i det nya lagkravet är att det krävs en lykta bak som lyser rött, det räcker alltså inte med en röd reflex längre. Detta är för att de som kör bil, går eller andra som cyklar ska kunna se att det är någon som är ute och cyklar i mörkret.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Enligt lagen ska de som cyklar, kör elsparkcykel eller bil inte köra så snabbt så att de tappar kontrollen så att de krockar med någon eller kör i något.

Man måste
cykla på
sidan.

Man ska akta
de som går.

Cykla på cykelbanan eller nära vägkanten.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man cyklar.

BARNS TANKAR

Ni tycker att man ska cykla på sidan, nära vägkanten och att man ska hålla sig nära vägkanten om det inte finns någon cykelväg.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Det gäller redan idag. I lagen står det att man ska cykla på cykelbanan om den finns.

Barn som är under 12 år får även cykla på gångbanan som har det här vägmarkert.

Om det inte finns någon gång- eller cykelbana ska man, enligt reglerna, cykla nära den högra vägkanten, precis som ni säger!

TEMA: HÖSTPROMENAD

Information till vuxna

Om ni läste eller lyssnade på Trafikskyddets berättelse om "Rufus höstpromenad" kan du kort återberätta till barnen vad berättelsen handlade om.

Du hittar Rufus höstpromenad som [text](#) eller på [Youtube](#).

Det är viktigt att använda reflex.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man promenerar.

Jag har sett folk utan reflex och de var svåra att se

Man ska ha reflexväst eller armband

BARNNS TANKAR

Ni lyfte fram att det är viktigt och att ska vara lag på att ha reflex när det är mörkt.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Det står redan i lagen att alla ska ha reflex när det är mörkt, det gäller även de som rider.

De vuxna som bestämmer på Åland vill också att det ska stå i lagen att djur, till exempel hundar, också ska ha reflex när det är mörkt.

Flera gång- och cykelbanor, övergångsställen.

- Äländska barn om vad som är viktigt när man promenerar.

BARNAS TANKAR

Ni lyfte fram att det är viktigt att de som går skulle ha en egen väg att gå på. Många lyfte fram att det ska finnas flera gång- och cykelbanor (separerade från varann) och övergångsställen, speciellt nära skolor och lekplatser dit många barn vill gå själva. En grupp från landsbygden lyfte fram att det finns inget övergångsställe över stora vägen om man vill åka buss. En annan grupp tyckte att rådjuren också behöver ett övergångsställe.

Barn får inte gå över gatan om det kommer bilar. Inte vuxna heller!

DE VUXNAS FÖRSLAG

De vuxna som bestämmer har redan skrivit i lagen att man alltid ska använda ett övergångsställe när det finns en sådan. Finns det inte i närheten får man korsa bilvägen efter att man har tittat och lyssnat efter fordon. Kommer det inget fordon ska man gå över, inte springa!

På stora vägar, där bilar får köra fort, vill de vuxna inte ha övergångsställe eftersom det skapar en falsk trygghet. Det vill säga att den som går på ett övergångsställe på en stor väg tror att den är trygg därför att den som går ser och hör att en bil kommer mycket tidigare än tvärtom. Därför är det bättre att den som går tittar och lyssnar efter bilar och går sedan över vägen när det är fritt.

I stan ska man trycka på knappen vid övergångsstället o vänta på grön figur!

Man ska gå på sidan.

- Åländska barn om vad som är viktigt när man promenerar.

BARNAS TANKAR

Ni lyfte fram att man ska gå ut med sidan på vägen.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Det stämmer hälsar de vuxna som bestämmer, man går alltid på vänster sida idag när man är ute på landet!

Det nya, som de vuxna som bestämmer vill, är att den som går på en gemensam gång- och cykelbana ska gå längst till vänster. Alltså så att den som går möter och ser cyklarna och inte så att cyklarna kommer bakom ryggen.

Du känner igen en gemensam gång- och cykelbana när du ser den här skylten:

Titta och lyssna noga efter bilar. Gå med en vuxen.

- Äländska barn om vad som är viktigt när man promenerar.

BARNS TANKAR

Flera grupper lyfte fram att man alltid måste titta efter bilar när man går och samtidigt lyssna noga. Flera grupper tyckte också att barn borde gå tillsammans med vuxna och en grupp tyckte att man ska ha en röd eller grön keps när man går.

En grupp tyckte även att man inte ska sjunga och hoppa i trafiken samt att det är jätteviktigt att titta efter bilar när man går!

Man måste lyssna noga och inte sjunga och hoppa i trafiken.

DE VUXNAS FÖRSLAG

Enligt reglerna får de som går inte störa t.ex. de som cyklar eller kör bil i onödan. Det finns även en regel i lagen där det står att de som kör bil eller cykel nära barn måste man vara särskilt försiktiga.

Enligt reglerna får familjen själv bestämma när barn får gå själva och när de ska gå tillsammans med en vuxen. Det finns ingen regel om att barn måste ha en röd eller grön keps när man går men det är en bra tanke att ha på sig sådana kläder som syns bra när man är i trafiken, framförallt att använda reflexer när det är mörkt. När man börjar skolan så får man en reflexkeps för att man ska synas när man är på väg till eller från skolan.

Det finns inte en regel som säger att barn inte får sjunga och hoppa i trafiken, men om det kan störa bilarna eller göra att man inte hör bilarna så är det en bra tanke att bara sjunga och hoppa där det inte finns bilar eller cyklar i närheten!

*De vuxna som bestämmer och arbetar med trafiksäkerhet vill tacka alla barn som har berättat sina åsikter om hur ni kan vara trygga i trafiken och att ni kan många av reglerna idag! Därför hoppas de vuxna att ni, tillsammans med erat dagis, fortsätter öva på trafiksäkerhet som hur man går över gatan eller att man ska använda reflexer.**

Ålands landskapsregering och Rädda Barnen vill även tacka alla vuxna som har hjälpt barnen med frågorna så att vi kunde göra detta dokument.

Vi vill också tacka Trafikskyddet som har bidragit med material och bilder.

** Läroplan för barnomsorgen på Åland: I barnomsorgens ska barnet ges möjlighet att bekanta sig med regler för hur man för sig säkert i trafiken och i närmiljön.*

Rapporten är framtagen av infrastrukturbyrån vid Ålands landskapsregering och Rädda Barnen på Åland. Design och layout är gjort av Rädda Barnen på Åland.

Hela rapporten finns på landskapsregeringens hemsida.

Illustrationer av Rufus, Lelle och familjen Harelund hämtad från från Trafikskyddets övningsmaterial:

[Familjen Harelunds resa till köpcentret \(pdf\)](#)

[Familjen Harelunds resa till köpcentret \(youtube\)](#)

[Lelles cykeltur \(pdf\)](#)

[Lelles cykeltur \(youtube\)](#)

[Rufus höstpromenad \(pdf\)](#)

[Rufus höstpromenad \(youtube\)](#)